

Perić, Jelena

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Šibenik / Veleučilište u Šibeniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:143:412793>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-12**

Repository / Repozitorij:

[VUS REPOSITORY - Repozitorij završnih radova
Veleučilišta u Šibeniku](#)

VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
UPRAVNI STUDIJ
PREDDIPLOMSKI STRUČNI UPRAVNI STUDIJ

Grad Zadar

Završni rad

Šibenik, 2019.

VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
UPRAVNI STUDIJ
PREDDIPLOMSKI STRUČNI UPRAVNI STUDIJ

Grad Zadar

Završni rad

Kolegij: Lokalna samouprava

Mentor: Ivan Rančić, mag.iur.pred.

Studentica: Jelena Perić

Matični broj studenta : 1219055305

Šibenik, 2019.

SADRŽAJ :

1. UVOD	1
2. LOKALNA SAMOUPRAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ	1
2.1. Očitovanje kroz tri faze	1
2.2. Prva faza	1
2.3. Druga faza	2
2.4. Treća faza	2
3. STANJE I KARAKTERISTIKE TERITORIJALNE ORGANIZACIJE FOKUSIRANE NA LOKALNOJ SAMOUPRAVI REPUBLIKE HRVATSKE	3
4. DVADESET GODINA LOKALNE SAMOUPRAVE U REPUBLICI HRVATSKOJ ...	4
4.1. Novine koje su izazvale najviše prijemora	4
4.2. Ovlasti za imenovanje i razrješenje predsjednika lokalne i područne samouprave	5
5. STATISTIČKE REGIJE	6
5.1. Jedinice sa specijalnim statusom	6
5.2. Neuravnotežena struktura lokalne jedinice	6
5.3. Nedovoljna efikasnost između lokalnih jedinica	7
6. USTAV REPUBLIKE HRVATSKE	7
7. JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE (ZADAR)	9
7.1. Obilježja Grada Zadra	9
7.2. Zastava Grada Zadra	10
7.3. Javna priznanja	11
7.4. Suradnja s drugim jedinicama lokalne i područne samouprave	11
7.5. Samoupravni djelokrug Grada Zadra	12
7.6. Neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju	13
7.7. Tijela Grada Zadra	14
7.7.1. Gradsko vijeće	14
7.7.2. Gradonačelnik	16

7.8. Javne službe	18
7.9. Mjesna samouprava Grada Zadra	18
7.10. Ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina u gradu Zadru	20
7.11. Imovina i financiranje Grada Zadra	21
7.12. Akti Grada Zadra	21
7.13. Javnost rada	21
7.14. Donošenje statuta Grada Zadra	22
7.15. Upravna tijela Grada Zadra	22
8. ZAKLJUČAK	27
LITERATURA	28
POPIS SLIKA	28
Slika 1.	10
Slika 2.	11
Slika 3.	24
Slika 4.	27
Slika 5.	28

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTA

Veleučilište u Šibeniku

Završni rad

Upravni odjel

Preddiplomski stručni studij Upravni studij

GRAD ZADAR

Jelena Perić

Sažetak rada : Grad Zadar je grad na Jadranskoj obali. Predstavlja središte Zadarske županije i po broju stanovnika je drugi u Dalmaciji i peti u Hrvatskoj.

Ovaj završni rad temelji se na lokalnoj samoupravi, ponajviše pravnim okvirima lokalne samouprave i samog sastava lokalne samouprave Zadra, kako je nastajala s vremenom u Republici Hrvatskoj (tri faze), pa kasnije želja za uvođenjem regija. Isto tako kroz ovaj završni rad obuhvatila sam sve upravne odjele grada Zadra, sama načela po kojima se oni vode, kao i stručna vodstva grada Zadra.

Modernizacijom javne uprave uvodi se dosta noviteta koji su i zahvatili Zadar i Zadarsku županiju sa svojim unaprjeđivanjem , od stvaranja novih upravnih odjela koji su uvelike potrebni za rad jedinice lokalne samouprave pa i cijelog boljitka i razvoja stanovništva, kao i širenjem gradskog ruba.

Sažeto time ovaj rad se najviše fokusira na opis lokalne samouprave (Zadra) kao i istoimenog kolegija.

(28 stranice/ 5 slike/ 0 tablica/ 10 literaturnih navoda/ jezik izvornika : hrvatski)

Rad je pohranjen u : Knjižnici Veleučilišta u Šibeniku

Ključne riječi: Grad Zadar, lokalna samouprava, Ustav Republike Hrvatske, samoupravni djelokrug, statut, upravna tijela

Mentor : Ivan Rančić, mag. iur.pred.

BASIC DOCUMENTATION CARD

Polytechnic of Šibenik

Final paper

Department of Administrative Law

Undergraduate Professional Study in Administrative Law

THE CITY OF ZADAR

Jelena Perić

Summary: Zadar is a city situated on the shore of the Adriatic Sea. It is the seat of Zadar County and it ranks second by population in the region of Dalmatia and fifth in Croatia.

This final paper focuses on local administration, and most of all, on the legal framework and the structure itself of the local administration of Zadar, its development through time in the Republic of Croatia (three phases), and the later desire to introduce regions. Furthermore, this final paper encompasses all the administrative departments of the city of Zadar, the principles governing them, as well as the management of the city.

Modernization of the public administration introduces novelties that contribute to the improvements in Zadar and the County itself, as well as to the expansion of the city's boundary, from the creation of new administrative departments that are largely needed for proper functioning of the local administration, but also for the overall betterment and development of the population.

Thus, this paper focuses on the description of the local administration (of Zadar), as well as of the course by the same name.

(28 pages/5 images / 0 charts/ 10 literature citations/ language of the original: Croatian)

The paper is stored in : The Polytechnic of Šibenik's library

Key words : The city of Zadar, local administration, constitution of the Republic of Croatia, self-management, statute, administrative bodies.

Mentor: Ivan Rančić , mag.iur. , lecturer

1. UVOD

Pod pojmom lokalne samouprave u Hrvatskoj važno je napomenuti da se ona očituje kroz period od 1990. godine do danas. Točnije od Hrvatske samostalnosti do danas. Lokalna samouprava definira se drugačije ovisno o piscu. Tako možemo se bazirati na definiciju Eugena Pusića za samu lokalnu samoupravu.

¹Lokalna samouprava : "Lokalna samouprava je u povijesnom razvoju nastala kao odgovor da se stvori protuteža monopolu organizirane fizičke sile u društvu, koji se nalazi u rukama centralnih državnih vlasti, i upravnu potrebu da se stvore posebne organizacije koje će služiti zadovoljavanju specifičnih lokalnih potreba, bilo da se radi o potrebama koje su proizašle iz samog postojanja lokalnog naselja, bilo da je riječ o djelatnostima koje su po svojoj prirodi uvjetovane blizinom korisnika."

Iz ove definicije možemo zaključiti da za stvaranje lokalne samouprave je potrebno zadovoljiti nekolicinu uvjeta, kao i što treba poznavati građu lokalne samouprave, dakle od čega se sastoji, vlast koja se obnaša u lokalnoj samoupravi, načela lokalne samouprave ... isto tako među bitnim pojmovima za lokalnu samoupravu su : lokalni sistem, lokalna zajednica, lokalna uprava.

Povijesno razdoblje najčvršćih sustava lokalne samouprave u svijetu predstavlja SAD,Englesku,Njemačku,Nizozemsku,Francusku. Dok se u Europi nije uredio niti jedan sustav lokalne samouprave kao i u ostatku svijeta.

Lokalna uprava predstavlja ukupnost lokalnih sustava upravljanja unutar države, ona asocira na veći stupanj centralizacije i manju samostalnost lokalnih jedinica u širem teritorijalnom smislu.

Među bitnim elementi lokalne zajednice su stanovništvo,teritorij i svijest ljudi o njihovom zajedničkom pripadanju na određenom teritoriju.

Lokalna samouprava kao što sam prije navela (SAD,Francuska, Njemačka ...) imale su različite poglede i očitovanja u sferi lokalne samouprave.

2. LOKALNA SAMOUPRAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ OČITOVANJE KROZ TRI FAZE

²Lokalna samouprava u Republici Hrvatskoj prodiere još iz osnutka samostalne i nezavisne Hrvatske. Dakle , možemo reći da lokalnu samoupravu proučavamo u tri faze. prva faza- 1990-1993.; druga 1993.-2001.;treća2001-2010.

2.1. Prva faza

Prva faza lokalne samouprave bila je od 1990-1993 godine, u toj fazi lokalna samouprava zadržala je institucionalni oblik po prikazu ranijeg, socijalističkog perioda. Ta je faza bila obilježena ne mijenjanjem točnije, zadržane su teritorijalne jedinice istog naziva kao i organizacije, koje su imale dotadašnji naziv. U prvoj fazi koju proučavamo u RH bitno je naglasiti da se sastojala od 100 općina i

---

¹ Eugen Pusić – Lokalna samouprava

² Lokalna samouprava i lokalni izbori – institut za javnu upravu priručnici za stručno usavršavanje

Grada Zagreba. Predstavnička tijela predstavljala su skupštine općine, one koje su birala svoja vijeća na čelu s predsjednikom.

Skupštine su bile trodobne (vijeća udruženog rada, društveno-političkog vijeća i vijeća mjesnih zajednica). Prvi višestranački izbori bili su 1990. godine.

2.2. Druga faza

Druga faza (1993.-2000.) krajem 1992. Godine došlo je do teritorijalne podjele i reguliran je tada uveden sustav "lokalne samouprave i uprave". Uvedena je nova regulativa Hrvatske gdje je bilo 418 općina, 69 gradova te 20 županija. Među novim autonomnim kotarima bili su Glina i Knin, gdje je prevladavao značajan udio srpskog stanovništva. Prvi izbori za predstavnička tijela održani su u veljači 1993. Godine, a lokalni izbori 1997. Godine.

Kada je Hrvatska počela pregovore s EU početkom 1997. godine, na samom početku bila je Povelja koju je bilo potrebno ratificirati i urediti sustav lokalne samouprave po Povelji. No, s vremenom se uvidjelo da je postojalo mnogo nedostataka kao i udar na snage lokalne samouprave Republike Hrvatske. Posebno je na velikom udaru bila institucija župana,skovana u Hrvatskoj na raniji francuski uzor, gdje je osigurala centralizacija i stroga državna kontrola.

Od jednih članaka Zakona o Lokalnoj samoupravi iz 1999. godine bilo je predviđeno razdvajanje župana od županijskog načelnika. No, županijski načelnik u Republici Hrvatskoj nikada nije oživio i počeo funkcionirati.

2.3. Treća faza

Treća faza (2000.- danas) označava velike promjene u jedinici lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, preko toga što je Hrvatska postala punopravnom članicom Europske Unije, pa što se županija odjeljuje od jedinice lokalne samouprave i postaje djelom područne (regionalne) samouprave što je određeno Ustavom Republike Hrvatske. Ustavom se širi samoupravi djelokrug ne samo jedinicama lokalne samouprave već i jedinicama regionalne samouprave, uvodi se opća klauzula, kao i načelo supsidijarnosti i solidarnosti.

No, novom zakonskom regulativnom iz 2001. godine ukinuta su poglavarstva kao kolegijalna izvršna tijela u svim jedinicama. A građani imaju pravo na neposredno biranje izvršnih organa na izborima (župana, gradonačelnika, općinskog načelnika).

Iako su prvi pomaci bili 1990. godine, tim se dokazuje i samo ustrojstvo i postojanje lokalne samouprave i u bivšoj Jugoslaviji.

Među najvećim novinama u Republici Hrvatskoj, što se tiče lokalne samouprave, bila je izmjena zakonskih tekstova, konzultiranje građana, etičkih standarda, mogućnost sudjelovanja građana u donošenju odluka, međudnos statističke i političke regionalizacije, pa sve do problematike komunalnih djelatnosti u lokalnoj samoupravi.

2012. godine započet je proces izrade novog izbornog zakona kojim se uređuje izbor vlasti na lokalnoj razini. Nakon samo dva čitanja u Hrvatskom saboru prijedlog zakona bio je i izglasan i objavljen u NN 144/12 od 21. prosinca 2012. godine.

2001. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj samoupravi, 2007. godine. Ustanovljen je novi odnos između predstavničkog tijela i nositelja izvršne vlasti koji je oživio u svibnju 2009. godine.

Novom izmjenom Zakona iz 2007. godine neposredno izabran gradonačelnik, župan, načelnik imali su više demokratskog legitimiteta, iz tog razloga bilo je potrebno osigurati bolje i učinkovitije funkcioniranje tijela jedinice lokalne ili područne samouprave utvrđivanjem njihove jače međuovisnosti, propisivanjem razloga za raspuštanjem predstavničkog tijela i uvođenjem instituta istovremenog raspuštanja predstavničkog tijela i razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan biraju se većinskim izbornim sustavom u kojem cijelo područje općine, grada ili županije čini jednu izbornu jedinicu. Biraju se većinom glasova svih birača koji su glasovali (apsolutnom većinom).

U Republici Hrvatskoj vrijedi da građani mogu neposredno sudjelovati u odlučivanju, i to preko referenduma.

Referendum je oblik izravnog očitovanja ili iznošenja mišljenja građana o pitanjima o osobnim interesima ili pitanjima o interesima za širu ili užu zajednicu. Na referendumu se glasuje na način da se odlučuje sa DA ili NE, ili ZA ili PROTIV.

3. STANJE I KARAKTERISTIKE TERITORIJALNE ORGANIZACIJE FOKUSIRANO NA LOKALNOJ SAMOUPRAVI REPUBLIKE HRVATSKE

³„Lokalna samouprava od 1993. godine funkcionira na razini općina i gradova. Broj općina kao i gradova s godinama je rastao tako da se 2010. godine povećao na 2,63 % s obzirom na 1993. godinu.

Gradovi, lokalne samouprave, bile su i funkcioniraju zamišljeno i pretežito kao urbane jedinice koje imaju preko 10 000 stanovnika. Isto tako postoji podjela gradova na administrativne kriterije (19 gradova), populacijski kriterij (35 gradova) te ostali kriterij (14 gradova). ”

⁴„Jedinice lokalne samouprave u RH ovise o veličini bilo teritorijalnoj ili populacijskoj mogu biti sastavljene od više naselja ili samo jednog. Tako gradovi poput Splita, sastavljeni od 8 naselja, Makarska, Pula, Otok, od 2 naselja, Biograd na Moru, Županija Rijeka, sastavljena od 1 naselja, Grad Zagreb od ogromnih 70 naselja, Križevci od 61 naselja, Trilj od 24.”

Jedna od važnih napomena je da je u Republici Hrvatskoj Grad Zagreb postoji kao Županija i kao Grad, a isto tako i kao najveći i središnji grad Republike Hrvatske (metropola).

Ustavom Republike Hrvatske kao i Zakonom o jedinici lokalne i područne samouprave iz 2015. godine utemeljena posebna kategorija gradova. To su veliki. To su gradovi koji imaju više od 35 000 stanovnika, gdje su im gradovi sjedišta županija, poslove koje obavljaju kao gradovi imaju nadležnost

---

³ Lokalna samouprava i lokalni izbori- institut za javnu upravu priručnici za stručno usavršavanje

⁴ Lokalna samouprava i lokani izbori – institut za javnu upravu priručnici za stručno usavršavanje

obavljanja poslova i u nadležnosti županija. Njihovi poslovi moraju ponajviše osiguravati poslove brige, obrazovanja i zdravlja to su tri najbitnije stavke za održivost jedne populacijske cjeline. Kada se priča o cjelini koja je gospodarska potrebno je obradivo tlo, za koje je potrebno da je koliko toliko plodno, poljoprivrednici i radna snaga, da bi se jačala ta grana. Kada se priča o ekonomskoj grani potrebno je popunjavanje svih grana ostalih da bi se cijeli kolektiv popunio i ispunili svi uvjeti.

Što se tiče regije o njima ću u ovom djelu vrlo kratko, a kasnije to sve malo šire poraditi.

Inače statističke regije u Republici Hrvatskoj su uređene odnosno trebale biti uređene i realizirane do ulaska Hrvatske u EU. To je bio jedan od uvjeta.

Hrvatska ima dobre strategije razvoja a u tom smislu su strategija razvoja poljoprivrede, ruralnog područja, turizma, ribarstva, ugostiteljstva, gospodarstva .. Hrvatska dosta drži do mladih i do fondova iz EU koje mlađa populacija može povlačiti za otvaranje obrta ili ostvarivanje svojih inovativnih ideja.

U Hrvatskoj vidimo kako je kriza 2007. uništila gospodarstvo, pokušali smo se izvlačiti na sve načine no jedino smo uspjeli na način na koji nismo mislili da uopće možemo i da je moguće. Prema statističkim podacima Hrvatski BDP je prošle godine narastao za više od 20 %, ali ne preko gospodarstva, niti industrije pa čak ni poljoprivrede što bi bilo prihvatljivo i zamislivo za našu zemlju sa toliko slobodne zemlje, neobrađenog tla ali i nezagađenog tla. Taj sav BDP koji je narastao u Hrvatskoj narastao je od turizma. Možemo reći da je turizam u Hrvatskoj izdrživa grana ali postavljamo si pitanje, do kada ?

Do kada će se na razinama lokalne samouprave ubirati novci iz turizma, a ne ulagati u ništa ? Do kada će biti loše uređene kanalizacije u centrima grada koje ljeti grcaju od turista ? Kako će tome doći kraj i pronaći se realno rješenje?

4. DVADESET GODINA LOKALNE SAMOUPRAVE U HRVATSKOJ

4.1. Novine koje su izazvale najviše prijepora

Neposredno odlučivanje građana

Među novinama koje su izazvale najviše prijepora su referendum koji predstavlja oblik boljeg očitovanja građana u neposrednom odlučivanju. Referendum može biti na temelju Zakona i Statuta, raspisuje ga predstavničko tijelo na prijedlog najmanje 1/3 članova , na prijedlog općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana, u općini ili gradu i na prijedlog polovine mjesnih odbora na području općine ili grada, kao i na prijedlog 20 % birača upisanih u birački popis općine ili grada uz određene razlike kod predlagatelja.

Ako je kod raspisivanja referenduma 1/3 članova predstavničkog tijela, većina mjesnih odbora u tom slučaju predstavničko tijelo je dužno izjasniti se o podnesenom prijedlogu, te ako se prijedlog prihvati donijeti odluku o raspisivanju referenduma u roku od 30 dana.

U slučaju ako raspisivanje referenduma predloži 20 % ukupnog broja biračkog tijela u jedinici, predstavničko tijelo mora dostaviti zaprimljeni prijedlog središnjem tijelu državne uprave u roku od 8

dana od zaprimanja prijedloga. Središnje tijelo u roku od 60 dana treba preispitati ispravnost podnesenog prijedloga. Ako se prijedlog ustanovi kao ispravan predstavničko tijelo raspitat će referendum u roku od 30 dana od dana zaprimanja odluke. U slučaju ako se utvrdi neispravnost nije dozvoljena žalba već se pokreće upravni spor pred Visokim upravnim sudom RH; čime se najviše osiguravaju prava zaštite birača.

Postoje različiti oblici referenduma od lokalnih, na razini teritorijalne jedinice (državni, pa imamo ako se odlučuje prema ustavu, u tom slučaju govorimo o ustavotvornom, ili ako se govori o zakonu tada je riječ o zakonodavnom referendumu.

Isto tako postoje i referendum za opoziv, ti referendum su dosta izraženi od strane birača radi demokratskog načina smjene načelnika, gradonačelnika ili župana, ovisno o kojoj ustrojbenoj jedinici je riječ. Referendum za opoziv može se predložiti kod 20 % ili više ukupnog broja birača u jedinici u kojoj se opoziv traži. Odredbe opozivu ne vrijede za načelnike, gradonačelnike, župane i njihove zamjenike iz redova nacionalnih manjina.

Zakonom se nalaže da načelnik, gradonačelnik ili župan mogu se razriješiti dužnosti preko referenduma za opoziv prije proteka roka od 12 mjeseci, a ako je referendum već bio, a opoziva nije bilo do raspisivanja novog referenduma potrebno je proći najmanje 12 mjeseci.

U slučaju ako predstavničko tijelo ne raspise referendum, a ima zakonom osigurane odredbe kao i brojčani prijedlog Vlada Republike Hrvatske u tom slučaju ima pravo raspustiti to predstavničko tijelo.

4.2. Ovlasti za imenovanje i razrješenje predsjednika jedinice lokalne i područne samouprave

Kod razrješenja i imenovanja predstavnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama koje jedinica osniva radi obavljanja gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti propisane u nadležnost načelnika, gradonačelnika ili župana. Iznimka je moguća ako je ona predviđena posebnim zakonom koji to drugačije uređuje.

Prvotni prijedlog dovodio je do moguće blokade sustava ukoliko bi predstavničko tijelo odbijalo prijedloge navedenih načelnika, gradonačelnika ili župana.

Odluku je dužno dostaviti predstavničkom tijelu u roku od 8 dana od donošenja te objave službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Na ovaj način osigurava se i transparentnost u provedbi imenovanja kao i razrješenjima.

Ova izmjena izazvala je velike prijepore pri samoj izradi prijedloga, provedenoj javnoj raspravi kao i samoj saborskoj raspravi.

Što se tiče proračuna i financiranja jedinice lokalne područne samouprave, tim jedinicama uređeno je Zakonom njihovom proračun ali i Statutom svake jedinice, koja ima pomoć od županije pa i od države ako je jedinica lokalne samouprave od slabe financijske potpore.

5. STATISTIČKE REGIJE

Uspostava i sama organizacija statičkih regija RH bila je jedna od uvjeta ulaska Hrvatske u EU. Nije se Hrvatska trebala regionalizirati do ulaska u EU već je bilo potrebno da razradi strateški plan . Imala je tri plana.

⁵1. Plan je prihvaćen još davne 2005. Godine u Hrvatskoj su bile prijavljene 4 statističke regije. To su : Središnja , Zagrebačka, Jadranska i Istočna Hrvatska. Sve one bi bile sastavljene od županija.

⁶2. Plan je prihvaćen 2007. Godine, uvode se tri statističke regije, a to su Sjeverozapadna,Središnja i Istočna te Jadranska Hrvatska.

Prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku o BDP-u 2006. godine hrvatski je prosjek 8 807 eura /stanovniku. Najbolje stojeća regija je sjeverozapadna Hrvatska s prosjekom od 11 037 eura po stanovniku, zatim slijedi Jadranska Hrvatska s 8480 dok je najslabija Panonska s 6 340 eura po stanovniku. Godinama se to mijenja i mijenja pa tako i 2008. godine , dolazi do velike promjene.

Nova podjela počinje 2013. godine pri čemu se broj regija smanjuje na dvije kontinentalnu te jadransku. Prema tome hrvatskoj je dodijeljen pristup sredstvima za kohezijsku politiku, problem teritorijalne rascijepljenosti i korištenje pristupnim sredstvima za kohezijsku politiku.

5.1. Jedinice sa specijalnim statusom

Tu ubrajamo nekoliko kategorija. To su jedinice na području posebne državne skrbi, na brdsko-planinskim područjima, otocima te gradovima Vukovaru i Zagrebu.

Područje od posebne državne skrbi podijeljeni su u tri kategorije:

U prvoj kategoriji su 48 općina te 5 naselja.

U drugoj su općine i gradovi koji su okupirani tokom Drugog svjetskog rata (Daruvar, Dubrovnik, Karlovac, Sisak, Slatina, Virovitica, Vodice i Zadar)

U treću kategoriju spadaju gradovi koju zaostaju ekonomski, strukturni ili demografski.

Prema Zakonu posebno je reguliran Zakon o otocima, ponajviše i najpotrebniji Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara. U Sustavu posebnog financiranja svugdje spada briga i financiranje o osnovnim i srednjem školstvu, socijalnoj skrbi i zdravstvu.

5.2. Neuravnotežena struktura lokalnih jedinica

Veliki se problemi javljaju kod neuravnoteženosti među gradovima tj. strukturama lokalnih jedinica gdje je moguće naći vrlo male , ali i velike jedinice pa tako i neke općine mogu brojati nekoliko stotina stanovnika, a neke i po tisuću stanovnika.

Općine su po Zakonu inače povezano više naselja točnije ruralnog područja. S druge strane ima općina koje su u sastavu samo jednog naselja tj. ruralnog područja na taj se način poništava jedan od temeljnih intencija politipske organizacije.

---

⁵ Lokalna samouprava i lokalni izbori- institut za javnu upravu priručnici za stručno usavršavanje

⁶ Lokalna samouprava i lokalni izbori- institut za javnu upravnu priručnici za stručno usavršavanje

Politijske organizacije predstavljaju kada se uvodi dva ili više tipova lokalnih jedinica zbog razlike u stupnju urbanizacije područja na kojem djeluju (razlikuju se između seoske i gradske jedinice). Prednost je sama uvažavanju faktičkih razlika između raznih sredina, bolje prilagođenost realnim uvjetima u kojima djeluju lokalne institucije, a nedostaci su oni koji dovode u pitanje jednakost građana u lokalnom upravljanju.

Isto kako ne ravnoteža postoji u gradovima, pa i u općinama tako i u županijama. Veliki se problem javlja kod gradova ili općina ili županija u kojima je velika neuravnoteženost. Zbog neuravnoteženosti dolazi do velike ekonomske krize ili rasta samih jedinica. Ako je veliki broj stanovnika tada se povećava proračun, a ako je manji broj stanovnika tada se smanjuje s tim se povezuje i mirovinski stup. Isto tako bito je naglasiti da postoje županije koje su u mogućnosti da se same financiraju ali i da ih država financira jer nemaju sredstava ali ni jaku i moćnu monetarnu politiku financiranja i ostaju na državnoj monetarnoj politici. Stoga, možemo zaključiti da u tome svemu jedno veliko načelo odstupa a to je načelo jednakosti.

5.3. Nedovoljna efikasnost između lokalne samouprave

O nedovoljno efikasnosti lokalne samouprave možemo pisati danima, koliko je troma, neefikasna, usporena, ne informativna, njihov izgovor je stalno da je cijela izgradnja informatizacije same uprave u postupku. Sa bilo kojom političkom strankom je u postupku ali niti jedna stranka nije u postupku s radom s tim.

Informatizacija nove javne uprave još se pojavljuje u 18.-19. Stoljeću, no kasnije se pojavljuje novi javni menadžment te kasnije javno upravljanje.

Efikasnost se može sagledati sa više aspekata u cijelosti javne uprave ili po dijelovima točnije razinama. Jedna od pretpostavki je unaprjeđivanje je definiranje javnih usluga koje jedinice lokalne samouprave osiguravaju zajedništvo građanima i poduzetnicima.

6. USTAV REPUBLIKE HRVATSKE

Ustavom Republike Hrvatske uređeno je djelovanje jedinica lokalne samouprave kroz nekoliko članaka, ali ima posebno i Zakon o Lokalnoj samoupravi u Hrvatskoj. Ustavom je odvojeno nekoliko članaka o jedinci lokalne samouprave to su članci poput članka 4.⁷ “ U Republici Hrvatskoj državna je vlast ustrojena na načelu diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu a ograničena je Ustavom zajamčenim pravom na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Načelo diobe vlasti uključuje oblike međusobne suradnje i uzajamne provjere nositelja vlasti propisane Ustavom i zakonom.“

Ovim člankom Ustava se dokazuje da je u Republici Hrvatskoj ustrojena vlast na zakonodavnu, izvršnu i sudsku te da prema teritorijalnoj cijelovitosti se dijeli na lokalnu samoupravu, regionalnu (područnu).

Te dalje člankom 133. Ustava

⁸ „Građanima se jamči pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. Pravo na samoupravu ostvaruje se preko lokalnih, odnosno područnih (regionalnih) predstavničkih tijela koja su sastavljena

---

⁷ Ustav Republike Hrvatske (nn 85/2010)

⁸ Ustav RH (nn 85/2010) – VI. Mjesna, lokalna i regionalna (područna) samouprava

od članova izabраниh na slobodnim i tajnim izborima na temelju neposrednog, jednakog i općega biračkog prava. Građani mogu neposredno sudjelovati u upravljanju lokalnim poslovima, putem zborova, referendumima i drugih oblika neposrednog odlučivanja u skladu sa zakonom i statutom. Prava iz ovoga članka u Republici Hrvatskoj ostvaruju i građani Europske unije, u skladu sa zakonom i pravnom stečevinom Europske unije.”

Ovim člankom svim građanima Hrvatske zajamčena su prava jednaka ako i svim ostalim građanima EU, i isto je da su jednaki pred zakonom, sudovima i imaju potpuno jednaku slobodu pred svim institucijama.

Članak 134. Ustava

⁹“ Jedinice lokalne samouprave su općine i gradovi i njihovo područje određuje se na način propisan zakonom. Zakonom se mogu ustanoviti i druge jedinice lokalne samouprave.

Jedinice područne (regionalne) samouprave su županije. Područje županije određuje se na način propisan zakonom.

Zakonom se može glavnom gradu Zagrebu utvrditi položaj županije. Većim gradovima u Republici Hrvatskoj zakonom se mogu dati ovlasti županije.

U naselju ili dijelu naselja mogu se, u skladu sa zakonom, osnivati oblici mjesne samouprave.“

Zakonom se određuju granice jedinice lokalne i područne samouprave. Isto tako Ustavom se određuje i položaj i središte.

Ustavom Republike Hrvatske uređeno je ustrojstvo na načelnu diobu vlasti a to je zakonodavna, izvršna i sudska. U Ustavu ima veliki broj članaka koji u kratkim crtama opisuju jedinici lokalne samouprave.

Osobe imaju pravo na slobodan izbor i tajno glasovanje na temelju neposrednog, jednakog općeg, biračkog prava. Isto tako građani (punoljetni) mogu neposredno sudjelovati u referendumima i peticijama putem neposrednog oblika glasovanja. Putem ovog ostvaruju se sva prava prema građanima EU kao i samim građanima Republike Hrvatske.

Jedinice lokalne samouprave su općine i gradovi i njihovo područje koje se određuje propisanim načinom. Zakonom se uspostavljaju i druge jedinice lokalne samouprave.

Poslovi jedinica se inače uređuju Zakonom.

Jedinice imaju svoj statut kojim je uređeno njihovo djelovanje, rad, Upravni odjeli. U svom radu su samostalni i javni te sve što donose, donose na temelju Zakona te načela Ustavnosti i Zakonitosti.

Prihodi jedinica lokalne samouprave moraju biti razmjerni njihovim ovlastima, te je u nekim slučajevima država dužna pomagati slabije razvijenim lokalnim jedinicama koje su slabijeg imovinskog prihoda.

---

⁹ Ustav RH (nn 85/2010) – VI. Mjesna, lokalna i regionalna (područna) samouprava

7. JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE (ZADAR)

Jedinica lokalne samouprave (Zadar) uređena je Statutom Grada Zadra , Odlukom o ustrojstvu upravnih tijela Grada Zadra kao i Odlukom o grbu i zastavi Grada Zadra. Grad Zadar ima još svoj Glasnik koji se izdaje svake godine.

Svaka jedinica lokalne samouprave ima svoju podjelu točnije svoju podjelu i raspoloživost poslova koja spada u njihovu nadležnost. Najčešće se ti poslovi utvrđuju odlukom Gradskog vijeća. ¹⁰Na primjeru Grada Zadra poslove koji su u njegovoj nadležnosti su poslovi poput uređivanja naselja i stanovanje, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, organiziranje javnih cesta... (prema Zakonskim odredbama) .

¹¹Prema statutu Grada zadra samoupravni djelokrug određen je drugačije. Njegova obilježja su, javna priznanja, neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju, ovlasti i način rada tijela, mjesna samouprava, način obavljanja poslova, oblici konzultiranja građana, provođenja referenduma...

Grad Zadar dijeli se na naselja Babindub, Brgulje, Crno, Ist, Kožino, Mali Iž, Molat, Olib, Petrčane, Premuda, Rava ,Silba , Veli Iž, Zadar , Zapuntela. Granice Zadra predstavljaju rubne dijelove katastarskih rubova.

Kada se granice katastarskih planova ne podudaraju tada se u obzir uzimaju granice koje se uzimaju kao granice rubnih mjesta naselja.

Granice se mijenjaju samo po Zakonu.

¹²Zadar je pravna osoba koja ima sjedište na Narodnom trgu 1, Zadar. Njihova tijela i Upravna tijela imaju pečate. Njihovo korištenje kao i čuvanje opisano je i uređuje se posebnom odlukom koju donosi Gradsko vijeće.

7.1. Obilježja Grada Zadra

Grad Zadar ima svoj grb, zastavu, počasni lanac gradonačelnika i svečanu pjesmu. U Gradu Zadru ne smije se javno isticati dotrajali, poderanim ili na bilo koji drugi način oštećen grb i zastava.

GRB ¹³ „grb Grada Zadra temelji se na povijesnim gradskom grbu, ima oblik poluokruglog štita u kojem je na crvenoj pozadini na konju vitez u zlatnom oklopu, goglglav, mladolikog lica, crnokos sa zlatnom aureliom oko glave (Sv. Krševan), u lijevoj ruci poludesno okrenut trokutasti štit na srebrnoj podlozicrveni križ) , u desnoj uzdignutoj ruci zlatno koplje sa zastavom polukružno vijorećom iznad glave konjanika, zastava srebrna sa crvenim križem, nakraju izrezana u tri repa,srednji nastavak crvenog križa o pojasu zlatnog mač u koricama, iza ramena plavi vijoreći plašt tri utapresavijen crni konj u skoku, prednje noge u zraku presavjiene, stražnje čvrsto oslonjene, oprema konja zlatna, sedlo konjanika crveno odrubljenon zlatom, iza konjanika srebrno obrubljene zidine sa kruništem, u dnu ispod zidina valovito plavo more. Jedan primjer posebnog dokumenta čuva se u državnom arhivu. “

Inače grb Grada Zadra rabi se :

---

¹⁰ Zakon o jedinici lokalne samouprave

¹¹ Statut Grada Zadra (članak 1.)

¹² Statut Grada Zadra (članak 3.)

¹³ Odluka o grbu i zastavi Grada Zadra (članak 3.)

- 1) Na svim službenim aktima Gradskog vijeća i gradonačelnika, ispred naziva lokalnih jedinica,
- 2) Na samim diplomama, poveljama, i priznanjima koje dodjeljuje Gradsko vijeće,
- 3) Za potrebe fizičkih ili pravnih osoba,
- 4) U službenim prostorijama grada uz državni grb.

Ako se grb postavlja, postavlja se s lijeve strane gledano s strane grbova kako se postavljaju.

Slika 1. : grb Grada Zadra

7.2. Zastava Grada Zadra

Grad Zadar kao i svaki drugi grad ima svoju svečanu zastavu, zastava grada Zadra plave je boje, omjer joj je dužine : širine = 2 : 1, u sredini zastave nalazi se gradski grb (koji sam u prijašnjem tekstu opisala).

Unikatna zastava izrađuje se od atlasa ili svile u tehničkom veza, rabi se u svečanim prigodama, njezine dimenzije su 1,30X2 metra. Zastava se još sastoji od tri repa na kojima je oslikano ukrasni motivi sa škrinje Sv. Šime u Zadru. Cijela zastava obrubljena je zlatnom vrpcom i ukrašena zlatnim čašicama pri vrhu i resicama pri dnu zastave.

Sam način prezentacije, iznošenja i prenošenja svečane zastave uređuje se gradskim protokolom.

Zastava grada Zadra ističe :

- 1) Kada se obilježava dan Grada Zadra
- 2) Prigodom obilježavanja nekih skupova
- 3) Prigodom održavanja sjednica gradskog vijeća
- 4) I drugim prigodama u kojima je odlučeno isticanje zastave

Ako se zastava Zadra ističe uz zastavu Republike Hrvatske tada se ističe sa lijeve strane, a ako se ističe uz zastavu Republike Hrvatske i Zadarske Županije tada se gradska postavlja s lijeve strane, RH u sredini i Zadarske županije desna strana.

Nadzor nad ovim djelatnostima obavlja Upravni odjel za komunalne djelatnosti.

Slika 2. Zastave desna zastava predstavlja zastavu Grada Zadra.

7.3. Javna priznanja

Gradsko vijeće Grada Zadra dodjeljuje javna priznanja za iznimna dostignuća i doprinos od osobnog značaja za razvitak i sam ugled grada Zadra kroz kulturno promicanje, sportsko, a čak turističko i ugostiteljsko, te najvažnije obrazovno te zdravstveno .

Gradsko vijeće ima pravo proglasiti osobu koja je zaslužna za promicanje Grada Zadra počasnim građaninom grada. Tako se 2019. godine počasni građani Grada Zadra spominju viceprvaci svijeta u nogometu koji su svojim korijenjem iz Zadra. To su Danijel Subašić (Rašević) , Luka Modrić (Zaton Obrovački), Dominik Livaković (Zadar) te Šime Vrsaljko (Nadin).

Među javnim priznanjima Grada Zadra priznaju se priznanja za Životno djelo, Nagrada Grada Zadra, Grb Grada Zadra i proglašenje počasnim građaninom.

Svake godine postoji slobodna prijava za osobe koje misle da su doprinjele i samom Gradu Zadru ali i cijelokupnoj kulturi, obrazovanju...

7.4. Suradnja s drugim jedinicama lokalne i područne samouprave

Jedinice lokalne samouprave kao i područne ali i mjesne samouprave moraju međusobno surađivati radi boljeg financiranja i potpomaganja jedinica te radi bolje izgradnje i infrastrukture jedinica.

Suradnja je potrebna u svim aspektima od školovanja, gospodarskog i društvenog razvitka.

Sve odluke sažete su Aktima u Odlukama o djelovanju te sklapanju sporazuma s jedinicama lokalne samouprave koje sklapa u ovom slučaju Grad Zadar s drugim državama (općinama, gradovima) te o

samom sadržaju i obliku suradnje koje donosi Gradsko vijeće, koje treba biti u skladu sa zakonom, međunarodnim zakonima i općim aktima.

Grad Zadar ima pravo predlaganja inicijativa, mišljenja i prijedloga nadležnim tijelima. Njih mogu podnositi u ime Grada Zadra gradsko vijeće, Gradonačelnik (neposrednim putem) te posrednim putem članovima predstavničkog tijela i zastupnika u Hrvatskom saboru.

7.5. Samoupravni djelokrug

Grad Zadar samostalno odlučuju o poslovima iz svog samoupravnog djelokruga i podliježe samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti.

Poslovi se obavljaju prema lokalnom značenju kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana ili prema Ustavu ili prema Zakonu kojima je dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na :¹⁴

- a) Uređenje naselja i stanovanje
- b) Prostorno i urbanističko planiranje
- c) Komunalno gospodarstvo
- d) Brigu o djeci
- e) Socijalnu skrb
- f) Primarnu zdravstvenu zaštitu
- g) Odgoj i osnovno obrazovanje
- h) Kulturu, tjelesnu kulturu i sport
- i) Zaštitu potrošača
- j) Održavanje javnih cesta
- k) Izdvajanje dokumenata prostornog uređenja i građenja
- l) Ostale poslove sukladno posebnim zakonima. „

Poslovi iz samoupravnog djelokruga detaljnije su utvrđeni odlukama Gradskog vijeća i Gradonačelnika u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Grad Zadar može zatražiti od skupštine da mu uz suglasnost povjeri obavljanje određenih poslova koji se odnose na :¹⁵ „

- a) Obrazovanje
- b) Zdravstvo
- c) Prostorno i urbanističko planiranje
- d) Gospodarski razvoj
- e) Promet i prometnu infrastrukturu
- f) Planiranje i razvoj mreže obrazovanih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova
- g) Ostale poslove sukladne zakonom. “

¹⁶„Poslovi grada koji su utvrđeni samoupravnim djelokrugom :

---

¹⁴ Statut Grada Zadra (članak 13.)

¹⁵Statut Grada Zadra (članak 15.)

¹⁶ Statut Grada Zadra (članak 16.)

- a) Raspolože, upravlja i koristi imovinu vlasništvu Grada Zadra ,
- b) Promiče društveni i gospodarski napredak radi vrednovanja lokalnih posebnosti i poštivanja prirodnih i prostornih mogućnosti,
- c) Vodi brigu o potrebama i interesima stanovnika o oblastima predškolskog odgoja i osnovnog obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, kulture, tjelesne kulture i sporta,
- d) Osigurava uvjete za utvrđivanje politike gospodarenja prostorom i unaprjeđenje i zaštitu prirodnog okoliša,
- e) Obavlja poslove u vezi s poticanjem poduzetničkih aktivnosti i korištenja prostora u vlasništvu Grada Zadra ,
- f) Osigurava uvjete za razvoj komunalnih i drugih djelatnosti ,
- g) Vodi brigu o uređenju naselja, kvaliteti stanovanja i komunalnim objektima,
- h) Organizira obavljanje komunalnih i drugih djelatnosti ,
- i) Osniva pravne osobe radi ostvarivanja gospodarskih, društvenih, komunalnih, socijalnih i drugih interesa i potreba stanovništva,
- j) Osigurava uvjete za ostvarivanje i unaprjeđivanje prava nacionalnih manjina,
- k) Obavlja razrez i naplatu prihoda koja pripada gradu zadru,
- l) Potiče primjenu djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih osoba i obavlja poslove socijalne skrbi,
- m) Potiče aktivnosti udruge građana,
- n) Potiče unaprjeđivanje visoko naobrazbu i znanost u cilju razvoja grada zadra kao sveučilišnog grada
- o) Njeguje tradicionalne posebnosti, razvija ih i unaprjeđuje, a posebice one vezane uz gradske otoke i poljoprivredu
- p) Promiče očuvanje prirodne baštine, povijesnog , kulturnog i graditeljskog nasljeđa ,
- q) Osigurava uvjete za protupožarnu i civilnu zaštitu,
- r) Osigurava uvjete za zaštitu potrošača,
- s) Donosi proračun Grada Zadra ,
- t) Obavlja redarstvene poslove radi očuvanja komunalnog reda ,
- u) Obavlja i uređuje druge poslove koji su u vezi s interesima Grada Zadra za njegov gospodarski, društveni i socijalni napredak. ,,

7.6. Neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju

U Gradu Zadru građani imaju pravo odlučivati putem lokalnog referenduma , nadalje putem mjesnog zbora građana i davanja prijedloga, koji mora biti u skladu sa Statutom i zakonom.

Referendum raspisuje Gradsko vijeće na temelju zakona i Statuta. Prijedlog se daje na temelju 1/3 članova gradskog vijeća, na prijedlog samog gradonačelnika , ili 20 % ukupnog broja birača, kao i većine mjesnih odbora na području Grada Zadra.

Ako se referendum raspise na bilo koji od ova tri načina Gradsko vijeće dužno se izjasniti u roku od 30 dana od zaprimljenog prijedloga. Prijedlog može biti prihvaćen.

Ako je referendum raspisan od strane 20 % ukupnog broja birača predsjednik gradskog vijeća dužan je dostaviti prijedlog središnjem tijelu državne uprave koja je nadležna toj jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave u roku od 30 dana. Dok središnje tijelo i mora u roku od 60 dana odlučiti o ispravnosti podnesenog prijedloga.

Protiv odluke središnjeg tijela državne uprave kojom je utvrđeno da prijedlog nije ispravan nije dozvoljena žalba već se pokreće upravni spor pred Visokim upravnim sudom RH.

Odluka o raspisivanju referenduma treba sadržavati :

- 1) Područje za koje se raspisuje referendum,
- 2) Naziv akta o kojem se odlučuje na referendumu, odnosno naznaku pitanja o kojem, odnosno o kojim će birači odlučivati
- 3) Obrazloženje akta ili pitanja o kojem, odnosno o kojima se raspisuje referendum
- 4) Referendumsko pitanje ili pitanja , odnosno jedan ili više prijedloga o kojima će birači odlučivati
- 5) Dan održavanja referenduma

Od dana odluke do dana raspisivanja referenduma ne smije proći manje od 20 niti više od 40 dana.

Građani isto tako imaju pravo predlagati donošenje određenog Akta ili rješavanje određenog pitanja iz djelokruga Gradskog vijeća.

Svaka lista s popisa birača mora sadržavati potpuni tekst građanske inicijative, na njemu ne može biti dvojbe, u smislu imena, prezimena, OIB-a .

7.7. Tijela Grada Zadra

Tijela grada zadra su :

- 1) Gradsko vijeće (predstavlja predstavničko tijelo)
- 2) Gradonačelnik (predstavlja izvršno tijelo)

7.7.1. Gradsko vijeće

Gradsko vijeće predstavlja predstavničko tijelo građana Grada Zadra i tijelo lokalne samouprave koje u okviru svojih prava i dužnosti donosi opće i druge akte te obavlja druge poslove u skladu s Ustavom , zakonom i ovim Statutom. Gradsko vijeće ima 31 člana. Gradsko vijeće može imati više od 31 vijećnika ukoliko je zastupljenost nacionalnih manjina, ne bi ostvarila unutar određenog broja.

Nadležnost gradskog vijeća :

- 1) donosi statut grada
- 2) donosi Poslovnik Gradskog vijeća
- 3) donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zadra,
- 4) donosi gradski proračun , izmjene i dopune proračuna, odluku o izvršenju proračuna, godišnje izvješće proračuna i polugodišnje izvješće o izvršenju proračuna,
- 5) donosi odluku o privremenom financiranju ,
- 6) odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina Grada Zadra i drugom raspolaganju imovinom čija pojedinačna vrijednost prelazi 0,5 % iznosa prihoda bez primitka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđenju pokretnina i nekretnina odnosno drugom raspolaganju imovinom, odnosno čija je pojedinačna vrijednost veća od milijun kuna.
- 7) Odlučuje o davanju suglasnosti ili jamstva za zaduživanje pravnim osobama čiji je osnivač Grad Zadar za iznose iznad milijun kuna.

- 8) Utvrđuje programe razvoja pojedinih djelatnosti i javnih potreba važnih za Grad Zadar ,
- 9) Osniva radna tijela , bira i razrješuje članove tih tijela ,
- 10) Bira, imenuje i razrješuje druge osobe određene zakonom, drugim propisima ili ovim Statutom ,
- 11) Donosi odluku o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela ,
- 12) Osniva trgovačka društva ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za grad zadar , te odlučuje o njihovim statusnim promjenama i preoblikovanjima u skladu sa zakonom ,
- 13) Odlučuje o zajedničkom obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga s drugim jedinicama lokalne samouprave ,
- 14) Odlučuje o preuzimanju poslova iz nadležnosti Zadarske Županije ,
- 15) Donosi prostorni plan i druge planove prostornog uređenja ,
- 16) Odlučuje o dugoročnom zaduživanju Grada Zadra uzimanjem kredita ,zajmova i izdavanjem vrijednosnih papira
- 17) Daje suglasnosti na polugodišnji i godišnji izvještaj izvanproračunskih korisnika Grada Zadra,zajedno s donošenjem proračuna Grada Zadra
- 18) Daje suglasnost na polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana izvanproračunskih korisnika Grada Zadra, zajedno s polugodišnjim i godišnjim izvještajem o izvršenju proračuna Grada Zadra ,
- 19) Odlučuje o davanju koncesija, o povjerenju obavljanja komunalnih poslova putem ugovora, o osnivanju vlastitih pogona sukladno zakonu o komunalnom gospodarstvu , te odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava u skladu sa zakonom,
- 20) Odlučuje o suradnji s drugim jedinicama lokalne samouprave ,
- 21) Odlučuje o pristupanju nacionalnim i međunarodnim udruženjima
- 22) Odlučuje o dodjeli javnih priznanja
- 23) Odlučuje o raspisivanju lokalnog referenduma
- 24) Donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga Grada Zadra u skladu sa zakonom
- 25) Obavlja i druge poslove koju su mu zakonom , ovim statutom ili drugim propisom stavljeni u nadležnost.

Gradsko vijeće ima jednog predsjednika i dva potpredsjednika. Potpredsjednik se bira većinom broja glasova svih članova Gradskog vijeća. U pravilu je jedan potpredsjednik iz redova predsjedavajuće većine a jedan iz predsjedavajuće manjine.

Nadležnost predsjednika Gradskog vijeća :

- 1) Predstavlja Vijeće
- 2) Saziva Sjednice vijeća, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama i potpisuje akte Vijeća
- 3) Brine o javnosti sjednica Gradskog Vijeća
- 4) Predlaže dnevni red Gradskog vijeća
- 5) Upućuje prijedloge ovlaštenih predlagatelja u propisanom prijedlogu
- 6) Brine o postupku donošenja odluka i općih akata
- 7) Usklađuje rad radnih tijela
- 8) Brine o izvršavanju dužnosti članova Gradskog vijeća i ostvarivanju njihovih prava
- 9) Obavlja druge poslove utvrđene poslovníkom .

Potpredsjednik zamjenjuje predsjednika kada je njegova odsutnost opravdana i kada mu je sam predsjednik povjeri radi same spriječenosti ili odsutnosti. Potpredsjednik ima pravo obavljati poslove predsjednika koje mu predsjednik izda u nadležnost.

Članovi Gradskog vijeća imaju prava i dužnosti :

- 1) Sudjeluju na sjednicama Gradskog vijeća
- 2) Predlažu donošenje općih akata, osim proračuna grada, mogu podnositi i amandmane 7
- 3) Postavljati pitanja koja su vezana za djelokrug rada Gradskog Vijeća
- 4) Postavljati pitanja Gradonačelniku i zamjeniku Gradonačelnika
- 5) Sudjelovati na sjednicama
- 6) Osnovati klubove vijećnika sukladno odredbama Poslovnika

Gradsko vijeće osniva Savjet mladih gdje uključuju mlade o njihovim potrebama, kakve su njihove želje, čak i pomažu pri održavanju njihovih konferencija koje oni mogu održavati sa širokim tematskim aspektom. Oni isto tako imaju pravo i sastanke sa Gradonačelnikom ako imaju neke probleme a gdje im je veća mogućnost pomoći od strane Gradonačelnika.

Savjet mladih postoji na lokalnoj razini ali se sada uvodi da se ostvaruje i na općinskoj razini te se poveže nekoliko općinskih savjeta mladih i udruže kao potpora i da uz zajednički rad i ideje dođu do zajedničkog cilja.

7.7.2. Gradonačelnik

Gradonačelnik zastupa Grad i nositelj je izvršne vlasti Grada Zadra. Gradonačelnik se bira na neposrednim izborima, sukladno posebnim zakonom. Zamjenik Gradonačelnika bira se neposrednim izborima kao i Gradonačelnik , a dužnost Gradonačelnika zamjenik počinje obnašati ako je mandat gradonačelnika prestao nakon isteka dvije godine mandata u gradu Zadru.

U obnašanju izvršne vlasti Gradonačelnik :

- 1) Predlaže Gradskom vijeću donošenje općih i drugih akata te je jedini ovlašten predlagatelj proračuna grada, to mu je jedna od najbitnijih funkcija,
- 2) Donosi opće i pojedinačne akte kada je na to ovlašten propisima,
- 3) Daje mišljenje o prijedlozima akata koje Gradskom vijeća podnose drugi ovlašteni predlagatelji
- 4) Izvršava i osigurava izvršavanje općih akata Gradskog vijeća
- 5) Utvrđuje prijedlog gradskog proračuna , izmjena, dopuna proračuna odluke o izvršenju proračuna , godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna i polugodišnjeg izvješća o izvršenju proračuna
- 6) Odgovoranje za planiranje i izvršavanje proračuna
- 7) Upravlja nekretninama, pokretninama i imovinskim pravima u vlasništvu Gradu u skladu sa zakonom, ovim Statutom i općim aktom Gradskog vijeća
- 8) Odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina, pokretnina Grada Zadra i drugom raspolaganju imovina, čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 0.5 % iznosa prihoda bez primitka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina, odnosno drugom raspolaganju imovinom a najviše do milijun kuna
- 9) Odlučuje o davanju suglasnosti ili jamstva za zaduživanje pravnim osobama čiji je osnivač Grad Zadar za iznos od milijun kuna

- 10) Upravlja prihodima i rashodima Grada u skladu sa Zakonom , ovim statutom i općim aktima Gradskog vijeća
- 11) Upravlja raspoloživim novčanim sredstvima na računu proračuna Grada
- 12) Može imenovati savjetnike za pojedina područja
- 13) Donosi pravilnike o unutarnjem radu za upravna tijela Grada
- 14) Imenuje i razrješuje pročelnike upravnih tijela Grada
- 15) Imenuje i razrješuje predstavnike Grada Zadra u tijelima javnih ustanova i drugih pravnih osoba kojih je Grad Zadar osnivač, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, odluka o imenovanju i razrješenju dužan je objaviti u prvom broju glasnika Grada Zadra koji slijedi nakon donošenja te odluke
- 16) Utvrđuje plan prijema u službu u upravna tijela Grada
- 17) Čini skupštinu trgovačkih društava kojih je Grad Zadar osnivač
- 18) Član je skupštine trgovačkih društava kojih je Grad Zadar suosnivač
- 19) Predlaže izradu prostornog plana kao i njegove izmjene i dopune na temelju obrazloženih i argumentiranih prijedloga fizičkih i pravnih osoba
- 20) Usmjerava djelovanje upravnih tijela Grada Zadra u obavljanju poslova iz njihovog samoupravnog djelokruga te obavlja nadzor nad zakonitošću njihovog rada
- 21) Podnosi Gradskom vijeću odgovarajuća izvješća
- 22) Zaključuje ugovore i druge pravne poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima
- 23) Obavlja nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesnih odbora
- 24) Daje punomoć za zastupanje Grada Zadra , u pojedinim stvarima
- 25) Obavlja druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost zakonom, drugim propisom, ovim Statutom ili drugim općim aktom

Najveća odgovornost osim proračuna gradonačelnika je ustavnost i zakonitost poslova koji su u njegovoj nadležnosti i djelokrugu. Gradonačelnik mora dva puta godišnje podnijeti Gradskom vijeću polugodišnje izvješće o svom radu i to na način :

- a) Do 31. Ožujka tekuće godine za razdoblje srpanj-prosinac prethodne godine, te
- b) Do 30. Rujna za razdoblje siječanj – lipanj tekuće godine

Gradonačelnik ima pravo obustaviti posao na način ako uvidi da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis, a Gradonačelnik je dužan u roku od 8 dana od dana donošenja odluke o obustavi otkloniti uočene nedostatke akta. Koji dalje bez odgode idu u Ured državne uprave u Zadarskoj županiji gdje predstavnik ima rok od 8 dana ocijeniti osnovanost odluke koju je dao Gradonačelnik.

Gradonačelnik ima dva zamjenika koja ga mijenjaju u njegovoj odsutnosti ili spriječenosti. Zamjenici obavljaju poslove koje obavlja sam Gradonačelnik točnije koji su u nadležnosti samog Gradonačelnika.

Gradonačelnicima ili zamjenicima mandat može prestati po isteku mandata ili po sili zakona ako nešto nije po Zakonu.

Ako mandat gradonačelnika prestane nakon isteka dvije godine mandata (koji inače traje 4 godine) njegovu dužnost nastavlja obavljati zamjenik. A ako sam zamjeniku istekne mandat nema prijevremenih izbora, do prijevremenih izbora točnije do izbora dolazi tek kada i zamjenik i Gradonačelnik izgube mandat ili im mandat vremenski istekne.

Što se tiče postupka za opoziv Gradonačelnika vrši se prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i zakonima koji su povezani sa tom procedurom referenduma.

7.8. Javne službe

Javne službe u Gradu Zadru su tu da zadovoljavaju interese i potrebe građana na području komunalnih, gospodarskih i društvenih i drugih djelatnosti.

Komunalne djelatnosti obavljaju se kao javne službe . Grad Zadar ima vlastite pogone točnije povjerava ih putem koncesija ili ugovora bilo to fizičkim ili pravnim osobama.

Za obavljanje društvenih djelatnosti Grad Zadar dužan je Zakonom obavljati takve djelatnosti kao javne službe tj. osnovati javne ustanove

Gradonačelnik je dužan pratiti njihov rad, davati preporuke te poduzimati mjere prema trgovačkim društvima i ustanovama.

Skupštine trgovačkih društava dužne su podnositi izvješća o radu kao i proračun gradonačelniku sukladno Statutu , zakonu i drugim aktima.

7.9. Mjesna samouprava Grada Zadra

Na području grada zadra postoje mjesni odbori kao jedinice koje imaju neposredan oblik odlučivanja građana. Mjesni odbor predstavlja skupinu građana sa jednog područja djela grada. Mjesni odbor je pravna osoba.

¹⁷„Mjesni odbori na području Zadra su :

- 1) Arbanasi
- 2) Bili Brig
- 3) Bokanjac
- 4) Brodarica
- 5) Brgulje
- 6) Crno
- 7) Crvene kuće
- 8) Diklo
- 9) Dračevac
- 10) Gaženica
- 11) Ist
- 12) Jazine I
- 13) Jazine II
- 14) Kožino
- 15) Maslina
- 16) Mali Iž
- 17) Mali Iž – Porovac
- 18) Mala Rava
- 19) Molat
- 20) Novi Bokanjac
- 21) Olib
- 22) Petrčane
- 23) Ploča

---

¹⁷ Statut Grada Zadra (članak 56.)

- 24) Voštarnica
- 25) Plovanija
- 26) Zapuntela
- 27) Poluotok
- 28) Premuda
- 29) Puntamika
- 30) Ričina
- 31) Smiljevac
- 32) Silba
- 33) Stanovi
- 34) Veli Iž
- 35) Vela Rava
- 36) Vidikovac
- 37) Višnjik „

Zadar ima 37 mjesnih odbora. Za zasnivanje novog mjesnog odbora potrebno je predati inicijativu i prijedlog koji trebaju sadržavati:

- a) Podnositelja inicijative odnosno predlagača
- b) Ime mjesnog odbora
- c) Područje i granicu mjesnog odbora
- d) Sjedište mjesnog odbora

A za samu izmjenu postojećeg mjesnog odbora potrebno je :

- a) Sadržavati podatke podnositelja
- b) Postojećem imenu mjesnog odbora
- c) Prijedlogu novog imena mjesnog odbora
- d) Sjedištu mjesnog odbora

Tijela mjesnog odbora su vijeće mjesnog odbora i predsjednik vijeća mjesnog odbora. Kao član u mjesnom odboru može biti bilo koja osoba koji ima biračko pravo i prebivalište na području mjesnog odbora čije se vijeće bira.

Mandat članova vijeća traje četiri godine. Broj članova mjesnog odbora ovisi o broju stanovnika u mjesnom odboru.

Vijeće mjesnog odbora mora donositi rješenja koja se donose za dobrobit interese svih članova odbora, isto tako moraju imati mjere za razvoj komunalne infrastrukture kao i promet i sam razvoj prometne infrastrukture tog mjesnog odbora.

Predsjednik mjesnog odbora obavlja poslove poput :

- a) Predstavlja mjesni odbor i vijeće mjesnog odbora
- b) Saziva sjednice vijeća, predlaže dnevni red , predsjedava sjednicama vijeća i potpisuje akte vijeća
- c) Provođi i osigurava provođenje odluka vijeća te izvješćuje o provođanju odluka vijeća
- d) Suraduje s predsjednikom Gradskog vijeća i Gradonačelnikom
- e) Informira građane o pitanjima važnima za mjesni odbor

- f) Obavlja i druge poslove koji su utvrđeni pravilima mjesnog odbora, aktima Grada Zadra i zakonom.

Vijeće mjesnog odbora odgovorno je Gradonačelniku grada Zadra za zakonitost svog rada, a predsjednik vijeća mjesnog odbora odgovoran je za svoj rad vijeću mjesnog odbora i Gradonačelniku za povjerenje poslova iz samoupravnog djelokruga.

Pošto član u bilo kojoj zajednici ima prava i dužnosti tako i član u mjesnom odboru ima svoja prava i dužnosti:

- 1) Prisustvovati sjednicama vijeća mjesnog odbora
- 2) Predlagati vijeću mjesnog odbora razmatranje pojedinih pitanja iz njegova djelokruga
- 3) Raspravljati i izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu vijeća mjesnog odbora
- 4) Obavljati poslove i zadaće koje mu u okviru svoga djelokruga povjeri vijeće mjesnog odbora.

Član mjesnog odbora ima i druga prava, obveze i dužnosti kao da su uređena Statutima i Zakonima a najviše pravilnicima i Zakonom o Mjesnim odborima.

7.10. Ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina

Pripadnici nacionalnih manjina u Gradu Zadru sudjeluju u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća nacionalnih manjina kao i predstavnici nacionalnih manjina.

Vijeće i predstavnici nacionalnih manjina u Gradu Zadru imaju pravo :

- a) Predlagati tijelima Grada Zadra mjere za unaprjeđenje položaja nacionalne manjine u Gradu Zadru uključujući i davanje prijedloga općih akata
- b) Isticat kandidate za dužnost u tijelima Grada Zadra
- c) Davati mišljenja i prijedloga za programe koji se postavljaju za Grad Zadar
- d) Biti obaviješteni o svakom pitanju o kojem raspravlja radno tijelo Gradskog vijeća, a tiče se položaja nacionalnih manjina.

Način, rokovi i postupak ostvaruju se općim aktima Grada Zadra.

Gradonačelnik je dužan od predstavnika nacionalnih manjina zatražiti mišljenje i prijedloge o pravima kojima se uređuje pitanje nacionalnih manjinama.

Na području Grada Zadra pripadnici nacionalnih manjina imaju puna prava i ista prava kao i pripadnici Grada Zadra koji nisu nacionalna manjina, dakle svi su jednaki pred zakonom.

Vijeće i predstavnici nacionalnih manjina mogu se služiti sa simbolima i znamenjem njihove nacionalne manjine kao npr. :

- a) Pečat i žig
- b) Natpisne ploče i svečane prostorije
- c) Zaglavlja službenih akata koje donose.

U svečanim prigodama izvodi se himna nacionalnih manjina kojim je u Republici Hrvatskoj određeno da se može izvršavati i puštati kao himna nacionalne manjine, što se tiče financiranja nacionalnih manjina i Grad Zadar za njih ima ostvaren dio proračunskog kapitala koji preko prihoda ostvaruje za nacionalne manjine.

7.11. Imovina i financiranje Grada Zadra

Sve pokretne i nekretnine stvari , te imovinska prava koja pripadaju Gradu Zadru čine cijelokupnom imovinu grada Zadra .

Grad Zadar slobodno može raspolagati svom svojom imovinom koju ima i kojom posjeduje.

Prihodi Grada su :

- a) Gradski porezi, prirezi , naknade, doprinosi i pristojbe, koje su u skladu sa Zakonom i Statutom te svim Odlukama
- b) Pripadajući dio županijskog poreza
- c) Prihodi od stvari koji su u vlasništvu Grada Zadra
- d) Prihodi od pravnih osoba (trgovačkih osoba)
- e) Novčane kazne i oduzeta imovinska korist od prekršaja
- f) Udio u zajedničkom porezu
- g) Sredstva pomoći RH predviđena u Državnom proračunu
- h) Drugi prihodi predviđeni zakonom

Gradsko vijeće određuje visinu poreza, vrstu poreza koja se plaća, oslobađanje od plaćanja poreza za neke osobe, način razreza poreza , porezne prekršaje i drugo.

Gradonačelnik je osoba koja mora predložiti proračun za svoj grad tako Gradonačelnik Grada Zadra mora svake godine predložiti svoj proračun, ako ga ne predloži tada Vlada RH na prijedlog središnjeg državnog tijela može zatražiti razrješenje Gradonačelnika i njegovih zamjenika.

Novoizabrani Gradonačelnik dužan je predložiti Gradskom vijeću proračun u roku od 45 dana od dana stupanja na dužnost.

Isto tako što se tiče financiranja Grada Zadra može se financirati i preko kredita,zajmova kao i izdavanja vrijednosnih papira, ali i preko izdavanja koncesija i jamstava.

7.12. Akti Grada Zadra

Gradsko vijeće donosi Statut, Poslovnik, odluke , proračun, odluku o izvršenju proračuna , godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, duge opće akte kao i zaključke.

Gradonačelnik u svojoj nadležnosti donosi odluke, zaključke, pravilnike te opće akte kada je to zakonom određeno ili opće akte Gradskog vijeća.

Radna tijela Gradskog vijeća donose zaključke i preporuke.

Upravna tijela donose pojedinačne akte u kojima se odlučuje o pravima i obvezama pravnih ali i fizičkih osoba. Protiv pojedinačnih akata može se izjaviti žalba nadležnom Ministarstvu, ali i protiv pojedinačnog akta može se pokrenuti upravni spor.

Svi opći akti prije stupanja na snagu objavljuju se u Glasniku Grada Zadra.

7.13. Javnost rada

Rad Gradskog vijeća,Gradonačelnika kao i upravnih tijela Grada je javan. I to na način :

- a) Javnim održavanjem sjednica
- b) Objavljivanjem općih akata i drugih akata u Glasniku Grada Zadra i na web stranicama Grada Zadra
- c) Izvještanjem i natpisom u tisku i drugim oblicima javnog priopćenja

Javnost se može isključiti jedino ako je to predviđeno posebnim slučajevima.

Javnost rada gradonačelnika :

- a) Objavljivanjem općih akata u Glasniku Grada Zadra
- b) Izvještanjem i natpisom u tisku i drugim oblicima javnog priopćenja

A kod javnosti rada upravnih tijela Grada osigurava se izvještanjem i natpisom u tisku i drugim oblicima javnog priopćenja.

Na zgradama u kojima su smještena tijela Grada Zadra mora biti istaknut naziv tijela , a na prikladnom mjestu mora biti istaknut raspored prostorija tijela Grada Zadra.

7.14. Donošenje Statuta

Promjena statuta mijenja se na sam zahtjev/inicijativu. Promjenu Statuta može predložiti najmanje / članova vijeća , Odbor za statut i poslovnik te Gradonačelnik.

Statut kojim je pisan ovaj završni rad je statut iz Zadra , tiskan 8. Lipnja 2018 godine. Stupa na snagu danom objave u Glasnik Grada Zadra.

7.15. Upravna tijela Grada Zadra

1. kolovoza 2017. Godine Grad zadar donosi Odluku o ustrojstvu upravnih tijela Grada Zadra . Odluka se sastoji od 23. Članka. Stupa na snagu objavom u Glasniku Grada Zadra.

Ovom odlukom uređuje se njihov rad i njihovi poslovi.

Tijela Gradske uprave su :

1. Ured Grada
2. Ured Gradonačelnika
3. Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo
4. Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom
5. Upravni odjel za gospodarstvo, obrtništvo i razvitak otoka
6. Upravni odjel za EU fondove
7. Upravni odjel za komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša
8. Upravni odjel za financiranje
9. Upravni odjel za odgoj i školstvo
10. Upravni odjel za kulturu i šport
11. Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo
12. Upravni odjel za gradsku samoupravu i opće poslove
13. Ured za unutarnju reviziju

Gradonačelnik ima legitimno pravo sazvati kolegij gradonačelnika radi pojašnjavanja nekih pitanja vezanih uz njegov djelokrug i rad. kolegij sačinjavaju svi pročelnici upravnih odjela.

Same nazive upravnih odjela, ustrojstvo, opis posla, organizaciju, stručne i druge uvjete određuje gradonačelnik. Po Odluci u Gradu Zadru postoje 13 tijela Gradske uprave.

Ad 1. Obavljaju se poslovi pravne , stručne i administrativne poslove vezane uza pripremu sjednicu i akata Gradskog vijeća i njegovih radnih tijela , pripremu sjednica Gradonačelnikovih kolegija i akata gradonačelnika , isto tako obavlja poslove zastupanja Grada pred pravosudnim i upravnim tijelima, te koordinira radom drugih upravnih tijela Grada.

Ured Grada mora surađivati i sa drugim državnim tijelima, te jedinicama lokalne samouprave kao i područne (regionalne) samouprave , te suradnju sa drugim ustanovama. I potrebna je i suradnja sa drugim organizacijama iz inozemstva koje se koriste za unaprjeđenje samog Grada pa i šire okolice grada.

Obavlja poslove vezane uz javna priznanja, ostvarivanje prava za osobe nacionalnih manjina, izradu mišljenja vezanu za prijedloge zakona, pravne poslove za Gradonačelnika.

Ad 2. U ovom Uredu se obavljaju poslovi stručni i administrativni za potrebe obnašanja dužnosti Gradonačelnika, te poslove odnosa s javnošću, prezentacije i promidžbe Gradonačelnika i samog Grada Zadra sa svih aspekata te gradske, međugradske kao i inozemne suradnje, a naročito informiranje javnosti , odnos s javnošću, ostvarivanje prava na pristup informacija zbog toga što sve što se obavlja u Gradu Zadru mora biti javno. Obavljaju se poslovi vezani uz protokol i prigodna priznanja, suradnju s državnim tijelima, drugim jedinicama lokalne samouprave samoupravne, organizacije, ustanovom udruge (promicanje udruge, najviše udruge koje su ostvarene kao udruge za osobe s invaliditetom). Još se tu nadovezuju poslovi vezani u razvoj civilnog društva, poglavito iz domene ljudskog prava, prava na život, braniteljskih udruga, prava nacionalnih manjina i odnosa s vjerskim zajednicama.

Ad 3. Ovaj odjel obavlja poslove vezane uz pripreme prostorno-planinske dokumentacija, pripreme zemljišta za izgradnju , vezane uz za komunalni doprinos kod i druge poslove sukladne zakonu o prostornom uređenju zakonu o gradnji. Naročiti poslovi vezani uz ovaj odjel su kod procjene i izrade novih ili izmjene i dopune novih ili postojećih dokumentacija prostornog uređenja, potrebe pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradu , izvore financiranja, rokove, projektnu dokumentaciju jednom riječju sve što je vezano uz gradnju i poštivanje rokova gradnje. Kao i odlučivanje o iznosu komunalnog doprinosa i visine komunalnog doprinosa. Isto tako ovaj odjel vodi brigu o građevinskoj baštini koja pripada starom dijelu grada (muraj) kao i novom djelu grada i načinu renoviranja.

Uvide nove mjere energetske učinkovitosti kod izgradnje novih stambenih objekata u jedinicama lokalne samouprave. Isto tako kod ovog istoimenog odjela djeluju i obavljaju se još i poslovi kod izdavanja upravnih i neupravnih akata koji su vezani kod provedbe dokumenata prostornog uređenja i građanje koja uključuje :

- a) Izdavanje lokacijske dozvole
- b) Donošenje rješenja o utvrđivanju granica čestice
- c) Potvrđivanje parcelacijskih elaborata
- d) Izdavanje dozvola za uklanjanje građevine
- e) Sudjelovanje u raspravama
- f) Razno

Ad 4. U ovom upravnom odjelu službenici vode brigu o poslovnim prostorima , građevnim objektima te javnim površinama koje su u vlasništvu grada te vodi brigu o raspisivanju i načinu obavljanja natječaja za istovrsne gradske površine.

Isto tako vodi brigu oko zemljišta koje pripada Gradu Zadru, izrađuje ugovore, raspisuje natječaje te vodi evidenciju o zemljištu grada Zadra. Među poslovima su i zastupanje grada pred sudovima i drugim upravnim tijelima . te ovaj upravni odjel zastupa Grad u smislu izdavanja koncesije i koncesijskih odobrenja na pomorskom dobru.

Ad 5. Obavlja poslove koje se odnose na promicanje poduzetničkih aktivnosti , promidžbe obrtništva i poduzetništva te poslovnog okruženja Grada radi privlačenja poduzetničkog ali i stranih investitora što u jedinicama lokalne samouprave tako i u jedinicama regionalne samouprave, kao i na rangu države. Hrvatska ima veliki potencijal od same obale, industrije, samo nam fali radnika, Slavonija je pusta, iseljena, i iseljava se konstantno iako postoje strani investitori ne mogu uložiti u našu državu radi toga što nema radne snage stoga moraju uvoziti svoju radnu snagu. Isto tako za ovaj upravni odjel bitno je naglasiti da potiče kreditiranje malih i srednjih poduzetnika kao i samu suradnju s lokalnim turističkim agencijama radi unaprjeđenja turističke ponude i promidžbe jedinica lokalne samouprave u ovom slučaju grada Zadra. Za Zadar je 2016. godina bila jedna od uspješnijih radi dobivanja nagrade za najbolju europsku destinaciju !

Slika 3. Zadar kao najbolja europska destinacija 2016. godine.

Regionalne samouprave (županije) ali i Općine po novitetima su uvele nove turističke zajednice točnije uvele jednu zajedničku Benkovca i Ravnih kotara.

Ovaj upravni odjel zadužen je za zaštitu potrošača , poslove vezane uz auto-taxi prijevoz, ispituje se mogućnosti ruralnog turizma, razvoja poljoprivrede i ribarstva na otocima, mladi imaju velike mogućnosti napretka.

Ad 6. Upravni odjel za EU fondove ima širok spektar pogotovo u Dalmatinskom području radi razvoja turizma, ali i samog ruralnog turizma po seoskim dijelovima. Bitno je naglasiti da se potrebe od fondova EU u RH slabo iskorištavaju od strane građana RH pa tako i od strane same RH. Bitno je naglasiti da je Zadar poticaj za razvoj svim ostalim gradovima u Hrvatskoj pa tako i obrnuto.

Gradovi, županije, općine, ali i cijela teritorijalna zajednica na stalnom je napredovanju tj. konzultiranju i surađivanju sa stranim ulagačima. Inače, u RH, svaki grad za sebe treba imati strategiju razvoja . tako možemo reći da ima i Zadar kao i ostatak Hrvatske ali i sama Hrvatska.

Ad 7. Ovaj Upravni odjel obavlja poslove koji se odnose na trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih usluga, održavanje komunalnih objekata i uređaja u stanju funkcije sposobnosti sukladno zakonom.

Prate rad na tvrtki koje obavljaju komunalne djelatnosti čiji je osnivač ili suosnivač Grad Zadar te predlaže mjere za boljitak rada te realizaciju programa održavanja komunalne infrastrukture.

Isto tako dodjeljuje koncesije za pružanje komunalnih usluga na određenom prostoru i povjeravanje komunalnih usluga putem ugovora (poput deratizacije, dezinfekcije...) , uređivanje nerazvrstanih cesta, analiza cijena komunalnih usluga , nadzor nepropisano parkiranih vozila.

Ad 8. jedan od najbitnijih odjela za bilo koju jedinicu lokalne samouprave pa tako i za sam Grad Zadar. Odnose se na razrez i naplate gradskih poreza, naplate drugih prihoda koje pripadaju gradu ...

Isto tako ovaj Upravni odjel ima veliku važnost oko knjigovodstvenih evidencija prihoda, izdataka, izmjena ili dopuna proračuna izrade i realizacije planova službi i upravnih tijela. Isto tako brine za javnu nabavu radova, robe, usluga, a to računa poslove pripreme natječaja i natječajne dokumentacije , isto tako vođenje evidencije oko javne nabave i potrebne objave.

Ad 9. Upravni odjel za odgoj i školstvo ss njim se zadovoljavaju uvjeti i osiguravaju minimalni uvjeti javnih potreba stanovnika Grada Zadra na području predškolske i osnovnoškolske obrazbe i odgoja, a naročito za osiguravanje financijskih i materijalnih sredstava tj. uvjeta za rad , pripremnih prijedloga za praćeni rad, stipendiranje srednjoškolaca i studenata itd.

Ad 10 . osigurava lokalnim potrebama stanovništva u području kulture i športa potrebama dokumentaciju, osiguravanje materijalnih i financijskih uvjeta za rad ustanova kao raspodjelu sredstava javnog proračuna na šport i kulturu kod i surađivanje sa drugim nadležnim službama bilo u Hrvatskoj ili izvan Hrvatske. i radnje koje se osmišljavaju kao aktivnosti za djecu .

Ad 11. Uz ovaj upravni odjel vežu se poslovi na zaštitu životnog standarda i zbrinjavanje socijalno ugroženih osoba. Se uključuje i program veterinarske, zdravstvene, i biljne zaštite. Vodi se briga i daje se pravo o korištenju stanova ljudima slabijeg imovinskog standarda.

Ovaj upravni odjel je važan za mladež radi dobre prevencije o ovisnosti (droge, kocke, pušenja..)

Ad 12. Ovim upravnim odjelom građanima se daje mogućnost neposrednog sudjelovanja u odlučivanju o lokalnim poslovima koji su od svakodnevnog utjecaja na život i rad građana. Pa od samog građanskog informiranja, primanja, otpreme i dostave pošte te ostalih poslova gdje mogu sudjelovati. Isto tako obavljaju poslove koji su vezani uz mjesni odbor grada Zadra.

Ad 13. Kao posljednje upravno tijelo ali ne i manje važno ističe se Upravno tijelo za unutarnju reviziju koje obavlja poslove u svezi procjene unutarnje kontrole, te davanja neovisnog i objektivno stručnog mišljenja i savjeta za unaprjeđenje.

Radom Ureda i Upravnih odjela upravlja Pročelnik. Kojega na temelju javnog natječaja imenuje gradonačelnik. Pročelnik ima pravo na jednog zamjenika i pomoćnike, no u slučaju ako pročelnik „ispod sebe“ ima više od 30 ljudi tada je u mogućnosti da ima više od 1 zamjenika. Njih sve imenuje Gradonačelnik. Oni stupaju točnije obavljaju posao ili dužnosti u njegovoj spriječenosti ili odsutnosti.

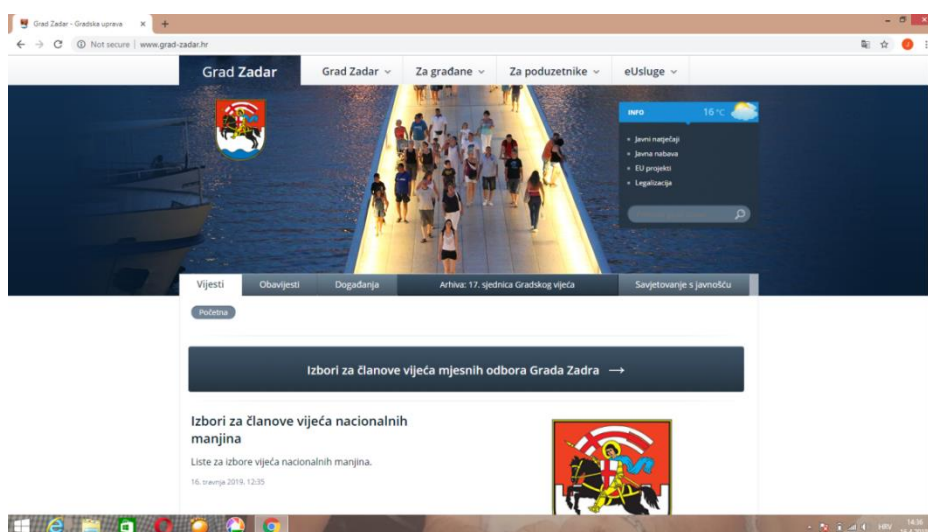
Ova odluka nalazi se u glasniku Grada Zadra.

Na posljetku ću pisati o samom gradu Zadru, broju stanovniku, gdje je geografski naseljen grad, kakva mu je infrastruktura ali ću se dotaknuti i laičkog djela upravljanja grada točnije i same informatizacije gradske uprave.

Za sami početak reći ću nešto o samoj informatizaciji Gradske uprave koja se svugdje u svijetu pokazala odličnom ali mogu reći da u Hrvatskoj ali raširenih ruku u Zadru pogotovo one baš dobrom „investicijom“. Od samog ulaska na web stranicu grada Zadra imamo odabir dakle za čim težimo ,točnije što pretražujemo Grad Zadar koji se dalje grana na Gradsko vijeće i gradonačelnike a tu imamo daljnja grananja na Odluke, sjednice i radna tijela, te kod gradonačelnika zamjenike i njih. Dalje imamo potraživanje za građane ili poduzetnike, za poduzetnike normalno logično možemo zaključiti da se radi o nekim opisima poreza, prireza, PDV-A ..., dok za građane o samom pristupu informacijama, obavijesti te kontakti. te jedna od možda najmanje korištenih informacija od strane građana e-usluge zbog samog ne znanja, u njemu se nalazi Gis, elektronička pisarnica i wifi.

Zadar je grad u Hrvatskoj na samom središtu obale i u središtu Dalmacije. Po veličini u dalmaciji je drugi a u Hrvatskoj je 5. Po broju stanovnika prema zadnjem popisu može se pohvaliti sa brojkom od 75 062 stanovnika sam grad, a grad sa povezanim općinama i naseljima poput Nina, Vira, Zemunika ... broji do čak 100 000 stanovnika. Zadar se može pohvaliti kao jedna velika turistička atrakcija sa pozdravom sunce koji ima jedino on, te morske orgulje koje su arhitektirane od strane poznatog Zadarskog arhitekta Nikole Bašića. No, kad smo već kod površine i broja stanovnika možemo reći da se s godinama povećava broj stanovnika a i površina samog grada Zadra, sela koja su blizu grada možemo reći da postaju djelom grada Zadra, postala je velika urbanizacija na tim područjima.

Poštanski broj Grada Zadra je 23 000, dan Grada Zadra obilježava se 23. Studenog kao Sv. Krševan, službena web stranica koju sam već spomenula.

Slika 4. Izgled službene web stranice Grada Zadra.

Trenutni gradonačelnik grada Zadra je Branko Dukić.

8. ZAKLJUČAK

Tema mojeg završnog rada je grad Zadar (djelokrug i ustrojstvo). Svrha ovoga rada je približe približiti grad na Jadranskoj obali i upoznati se za zadarskim radom i funkcioniranjem lokalne samouprave kao i upravnih odjela.

Grad Zadar je kroz ovaj završni rad prikazan kao jedan od većih gradova na Jadranskoj obali koji ima dobar potencijal jakog turističkog grada, punog znamenitosti (povijesnih) te grad koji živi za “inat i dišpet”. Isto tako grad Zadar se može pohvaliti jedini u svijetu da ima Morske orgulje i pozdrav suncu, koji svake godine privlači sve više turista. Na samom geografskom području nalazi se u blizini nacionalnih parkova kao i parkova prirode.

Grad Zadar preko svoje znamenitosti važno je napomenuti dan grada Zadra, koji se obilježava svake godine, možemo reći da i grad Zadar može pohvaliti svakakvim vrstama javnih priznanja (kulturnih, sportskih, obrazovanih..)

Važno je napomenuti i doći do zaključka da jedinica lokalne samouprave Zadar ima dobru suradnju sa ostalim jedinicama lokalne samouprave u Hrvatskoj. Samoupravni djelokrug kao jedna od najbitnijih funkcija za obavljanje djelatnosti koje su propisane zakonima i Ustavom RH su poslovi koji se obavljaju za opću korist cijelog stanovništva kao i potrebe ljudi kojima je pomoć uvelike potrebna (socijalna ili zdravstvena). Što se tiče same imovine i financiranja grada Zadra, grad sve što ima u svojoj nadležnosti točnije vlasništvu raspolaže s tim kako god u gradu bilo odlučeno. Javnost cijelog rada jedinice lokalne samouprave (Zadra) je javna i opće poznata i vidljiva svima zainteresiranima.

Grad Zadar je prethodno rečeno uređen upravnim odjelima kojih je sve više radi pomoći samog lokalnog stanovništva od poljoprivrede preko ruralnog turizma koji je u velikom rastu te preko samih upravnih odjela koji su stvoreni radi racionalnijeg “dijeljenja” novca iz Europskih fondova. I za sam kraj cijelog završnog rada bitno je još naglasiti da je grad Zadar pun mladih poduzetnika i mladih ljudi koji su konstantno u funkciji rada i unaprjeđenja grada, kako za nas stanovnike tako i za strance i turiste. Isto tako, bitno je naglasiti da se grad iz dana u dan povećava, što po broju stanovnika, što po velikoj urbanizaciji i preseljenju većine ljudi u ruralno područje tako i širenje granica grada.

Slika 5. Grad Zadar noću.

LITERATURA

1. Koprić, I., Škarica, M., Milošević, B., Suradnja i razvoj u lokalnoj i regionalnoj samoupravi, Zagreb
2. Koprić, I., Đulabić, V., Dvadeset godina lokalne samouprave u Hrvatskoj, Zagreb
3. Lokalna samouprava i lokalni izbori
4. Koprić, I., Marčetić, G., Musa, A., Đulabić, V., Lalić Novak, G., Upravna znanost, Zagreb
5. Koprić, I., Javna uprava- nastavni materijali, Zagreb, 2014.

INTERNET STRANICE

1. Službena web stranica Grada Zadra
<http://www.grad-zadar.hr/>
2. Ustav Republike Hrvatske
<https://www.zakon.hr/z/94/Ustav-Republike-Hrvatske>
3. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
[https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-\(regionalnoj\)-samoupravi](https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-(regionalnoj)-samoupravi)
4. Statut Grada Zadra
<http://www.grad-zadar.hr/statut-grada-zadra-86/>
5. Grad Zadar (wikipedija)
<https://hr.wikipedia.org/wiki/Zadar>

POPIS SLIKA

STR

Slika 1. Grb Grada Zadra	10
Slika 2. Zastava Grada Zadra	11
Slika 3. Zadar dobitnik najbolje europske destinacije 2016. Godine.....	24
Slika 4. Početna web stranica Grada Zadra	27
Slika 5. Zadar noću	28